

Weekcijfers COVID-19-patiënten in de huisartsenpraktijk

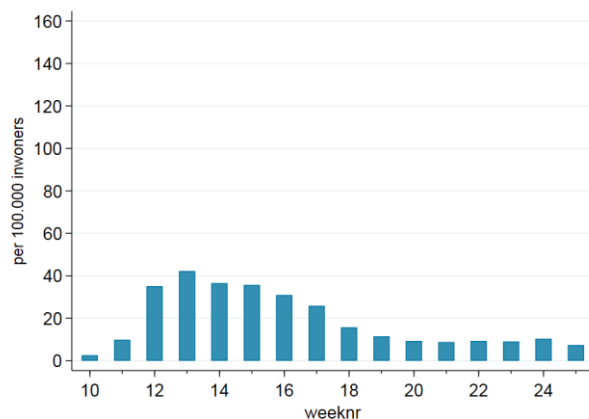
Week 10-25, 2 maart - 21 juni 2020

Samenvatting

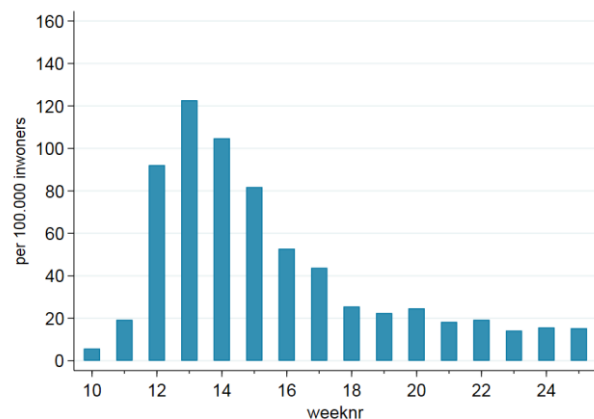
Hoeveel mensen komen met COVID-19-klachten bij de huisarts?

- In Nederland registreerden huisartsen totaal 50.500 patiënten met klinisch bevestigde COVID-19 in de weken 10 tot en met 25.
- De huisartsen registreerden in deze periode naar schatting 115.000 patiënten met verdenking op COVID-19.
- Sinds het verruimen van de maatregelen tegen verspreiding van het coronavirus zien we wekelijks over het algemeen een stabiel aantal huisartscontacten vanwege COVID-19.
- Er zijn kleine verschillen te zien tussen de provincies: de grootste aantallen patiënten werden gezien in Limburg en Utrecht, terwijl huisartsen in Groningen en Zeeland geen enkele patiënt met klinisch bevestigde COVID-19 registreerden.

Van een representatieve steekproef van zo'n 350 huisartsenpraktijken uit heel Nederland ontvangt Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn wekelijks gegevens over verleende zorg aan hun patiënten. Hiermee kunnen we snel en betrouwbaar inzicht geven in het aantal patiënten waarbij de huisarts de diagnose COVID-19 heeft geregistreerd (klinisch bevestigde COVID-19) en het aantal patiënten met een verdenking op COVID-19. Klinisch bevestigde COVID-19 betekent dat de huisarts ervan uitgaat dat de patiënt COVID-19 heeft, ofwel omdat een test COVID-19 heeft aangetoond, ofwel omdat de huisarts het klinisch beeld typerend vindt voor COVID-19. Meer informatie hierover vindt u achter in deze factsheet, bij 'Methode vaststellen cijfers COVID-19 en verdenkingen op COVID-19'.

Figuur 1 Aantal door de huisarts klinisch bevestigde COVID-19, per 100.000 inwoners

Figuur 2 Aantal door de huisarts geregistreerde verdenkingen van COVID-19, per 100.000 inwoners

Aantal patiënten met COVID-19 en met verdenking op COVID-19 per week

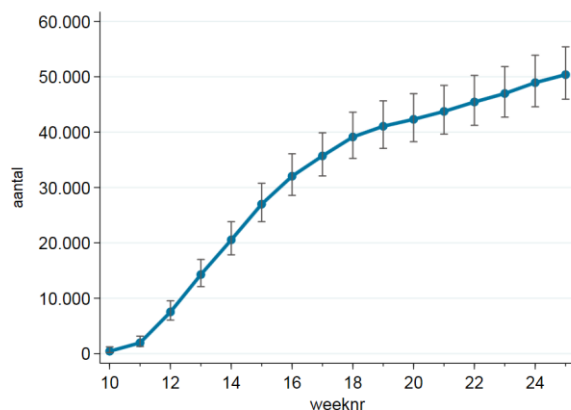
Sinds in week 20 (11 - 17 mei) de maatregelen tegen verspreiding van het coronavirus werden verruimd, is het aantal huisartscontacten vanwege COVID-19 vrij stabiel. Na de piek in week 13 (23 - 29 maart), toen er 42 patiënten met klinisch bevestigde COVID-19 per 100.000 inwoners werden geregistreerd, nam het aantal nieuwe patiënten in de weken daarna af. In week 25 (15 - 21 juni) registreerden de huisartsen 7 patiënten met klinisch bevestigde COVID-19 per 100.000 inwoners (figuur 1). Dat is iets minder dan in de weken 18 – 23, toen de huisartsen 9 tot 11 gevallen registreerden per 100.000 inwoners. Het aantal verdenkingen op COVID-19 in week 25 was met 15 per 100.000 gevallen vergelijkbaar met de vier voorgaande weken (figuur 2).

Aantallen omgerekend voor heel Nederland

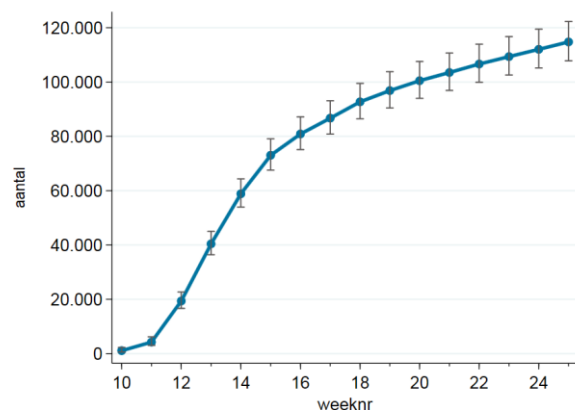
De getallen per 100.000 inwoners hebben we omgerekend naar totale aantallen voor heel Nederland. Hierbij is rekening gehouden met de grote verschillen in het aantal COVID-19-patiënten per provincie en met verschillen in inwonersaantal tussen provincies ten opzichte van de steekproef van 350 deelnemende praktijken. Ook hebben we het betrouwbaarheidsinterval rondom de schatting berekend.

Huisartsen registreerden in week 25 (15 - 21 juni), volgens deze schatting, ruim 1.400 patiënten met klinisch bevestigde COVID-19 (95% BI: 850 – 2.500). Deze schatting is hoger dan het aantal positieve testen bij de GGD'en (ruim 700 in week 25). Ook zonder positieve test kunnen huisartsen van mening zijn dat er sprake is van COVID-19 wanneer het klinisch beeld typerend is voor deze ziekte, eventueel in combinatie met omstandigheden (bijv. een huisgenoot met een positieve testuitslag). Het totaal aantal patiënten met klinisch bevestigde COVID-19 vanaf week 10 wordt geschat op 50.500 (95% BI: 46.000 – 55.500) (figuur 3).

De schatting van het totale aantal geregistreerde verdenkingen van COVID-19 nam in week 25 toe met 2.700 (95% BI: 1.850 – 4.300). Het totaal aantal tot en met week 25 bedraagt 115.000 (95% BI: 108.000 – 122.500) (figuur 4).

Figuur 3 Totaal aantal geschatte klinisch bevestigde COVID-19-patiënten tot en met week 25 in Nederland (met 95% betrouwbaarheidsintervallen)

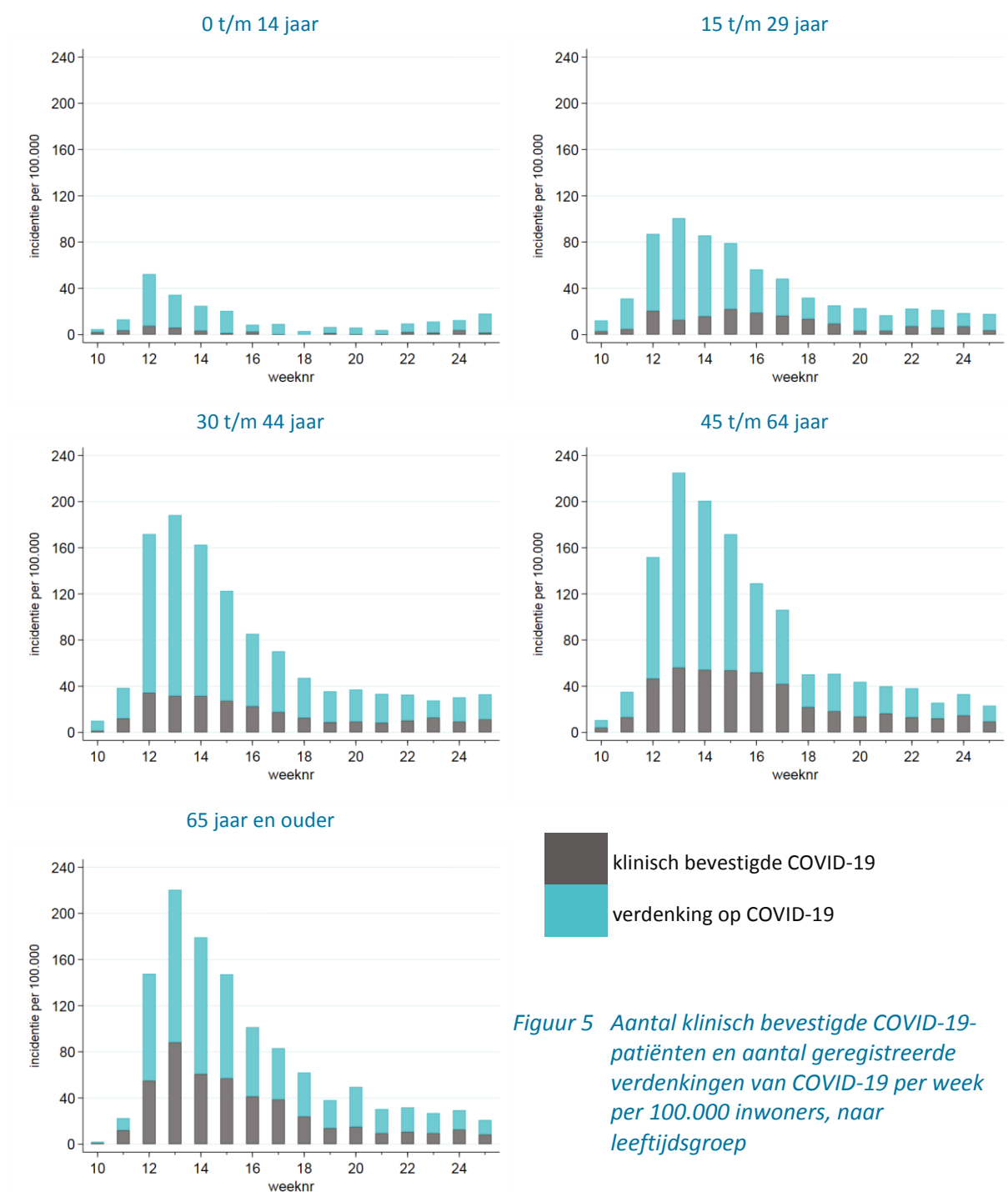

Figuur 4 Totaal aantal geschatte verdenkingen van COVID-19-patiënten tot en met week 25 in Nederland (met 95% betrouwbaarheidsintervallen)

Verdeling naar leeftijd en geslacht

Het aantal huisartsbezoeken door kinderen (0 t/m 14 jaar) vanwege klinisch bevestigde COVID-19 of verdenking op COVID-19 is laag in vergelijking met mensen in de oudere leeftijdsgroepen. In week 25 (15 - 21 juni) was een lichte stijging te zien in het aantal kinderen met verdenking van COVID-19 (figuur 5). Bij oudere kinderen en volwassenen zijn de aantallen (mogelijke) COVID-19-patiënten sinds week 19 vrij stabiel.

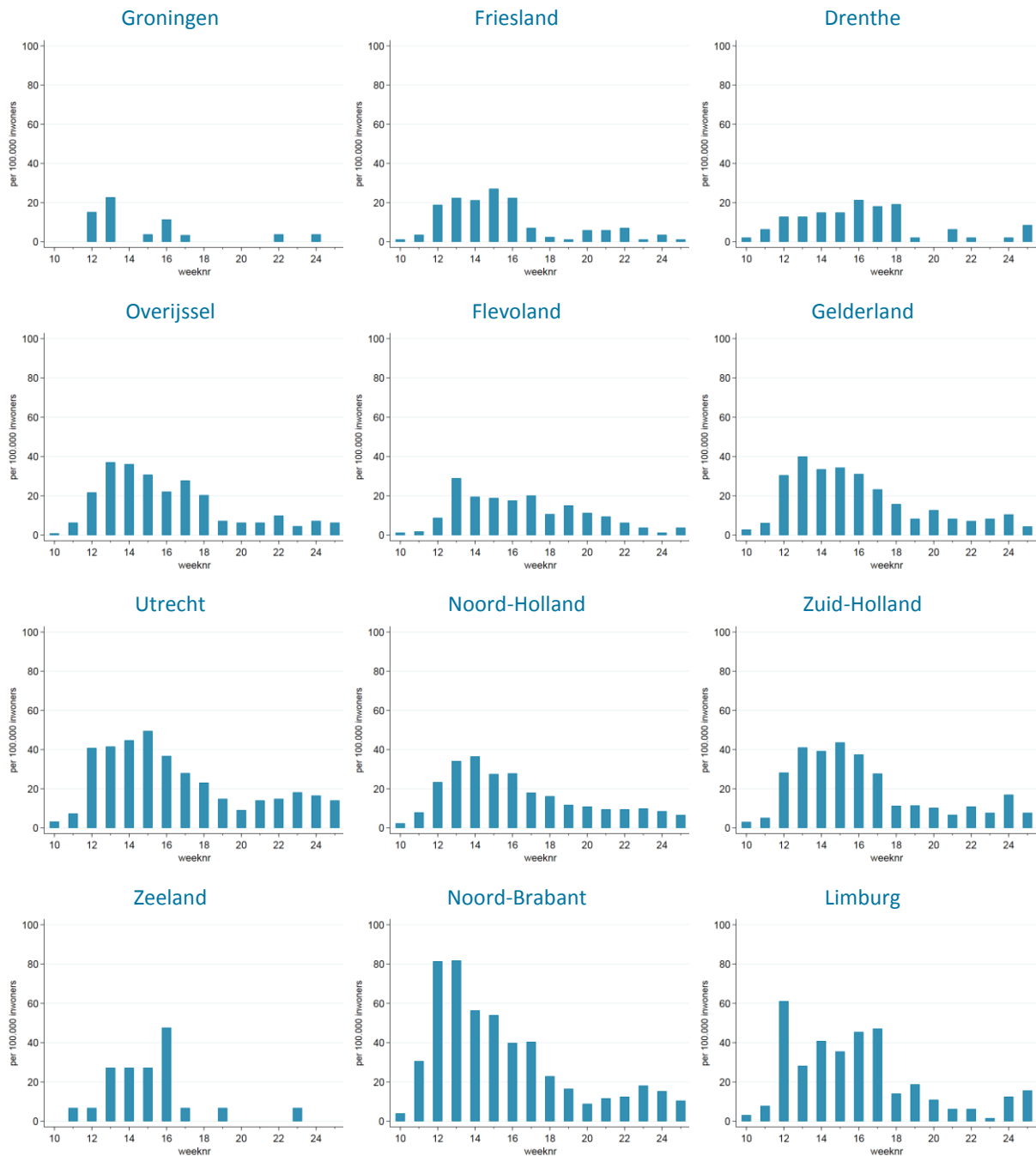
In de periode van week 10 t/m week 25 registreerden huisartsen relatief meer vrouwen (61%) dan mannen (39%) met klinisch bevestigde COVID-19. Onder patiënten met verdenking op COVID-19 was 57% vrouw en 43% man.

Aantallen per provincie

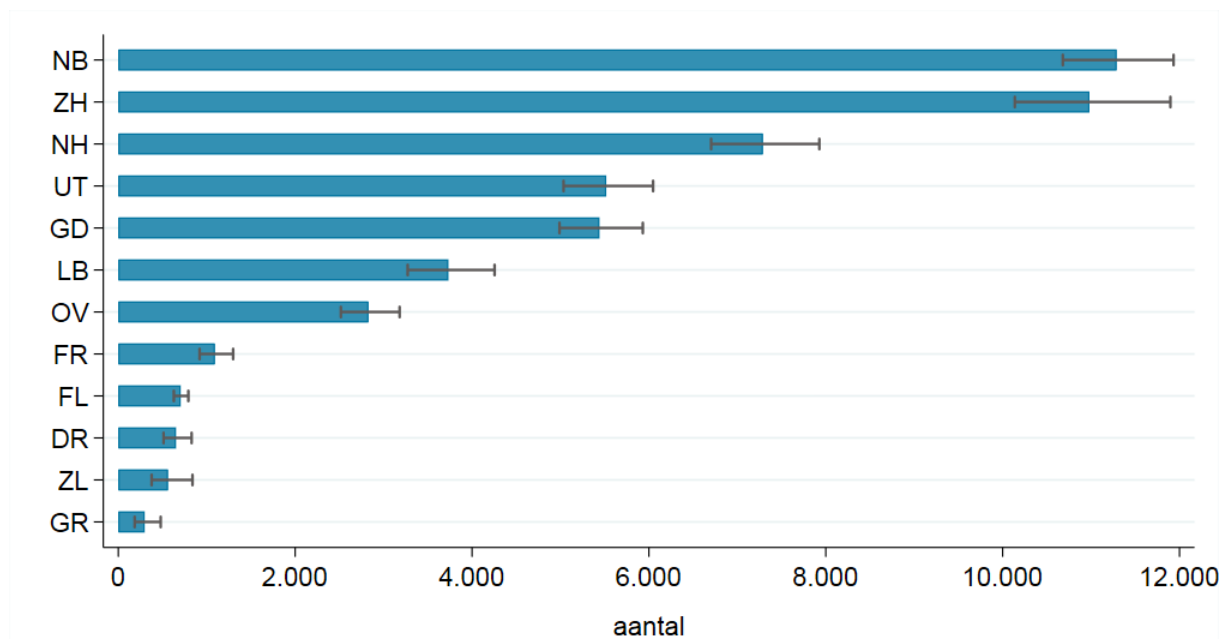
In figuur 6 staat het aantal patiënten met klinisch bevestigde COVID-19 per week uitgesplitst naar provincie. In week 25 (15 - 21 juni) waren de cijfers, zoals geregistreerd door huisartsen, in alle provincies relatief laag. Er zijn kleine verschillen te zien tussen de provincies: de grootste aantallen patiënten werden gezien in Limburg (16 per 100.000) en Utrecht (14 per 100.000), terwijl de huisartsen in onze steekproef in Groningen en Zeeland geen enkele patiënt met klinisch bevestigde COVID-19 registreerden.

De totale aantallen geschatte patiënten met klinisch bevestigde COVID-19 tot en met week 25 per provincie staan in figuur 7. De huisartsen in Noord-Brabant en Zuid-Holland registreerden de meeste.

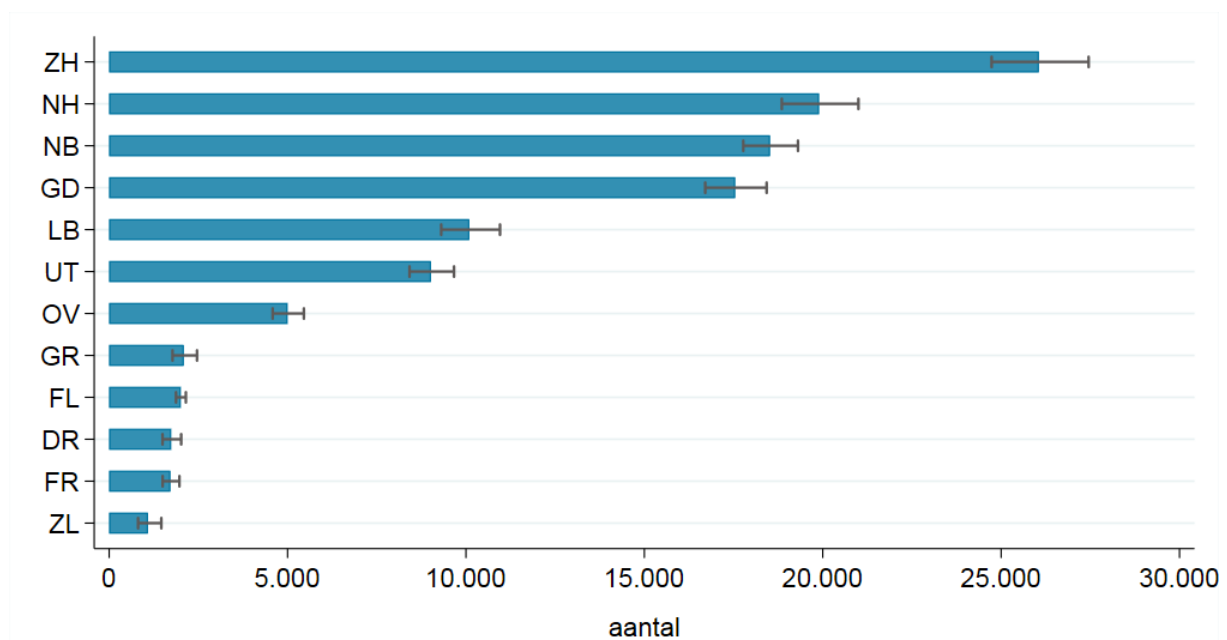

Figuur 6 Aantal door de huisarts klinisch bevestigde COVID-19 per provincie per 100.000 inwoners per week

patiënten met klinisch bevestigde COVID-19. Deze provincies hebben ook de meeste inwoners van Nederland. De noordelijke provincies, Flevoland en Zeeland hebben de minste patiënten die contact hebben met de huisartsenpraktijk vanwege COVID-19. In de provincie met de meeste inwoners, Zuid-Holland, registreerden de huisartsen de meeste patiënten met verdenking op COVID-19 (figuur 8).

Figuur 7 Totaal aantal geschatte klinisch bevestigde COVID-19-patiënten tot en met week 25 per provincie* (met 95% betrouwbaarheidsintervallen)

DR = Drenthe, FL = Flevoland, FR = Friesland, GD = Gelderland, GR = Groningen, LB = Limburg, NB = Noord-Brabant, NH = Noord-Holland, OV = Overijssel, UT = Utrecht, ZH = Zuid-Holland, ZL = Zeeland

Figuur 8 Totaal aantal geschatte patiënten met verdenking op COVID-19 tot en met week 25 per provincie* (met 95% betrouwbaarheidsintervallen)

Disclaimer

De getoonde cijfers zijn met de grootst mogelijke zorgvuldigheid tot stand gekomen, waarbij getracht is zo volledig mogelijk te zijn. Mogelijk zijn de cijfers lager dan de werkelijke cijfers, aangezien huisartsen niet verplicht zijn de gebruikte opmerkingenvelden in te vullen in hun elektronische patiëntendossiers en aangezien sommige positief geteste patiënten wellicht nog niet verwerkt zijn in de patiëntendossiers van de huisarts. De cijfers zijn gebaseerd op contacten die patiënten met de huisartsenpraktijk hebben gehad. De datum van een eventuele COVID-19-test is niet bij ons bekend. Het kan niet worden uitgesloten dat mensen met een positieve test zich pas later bij de huisarts melden. Mensen zonder klachten of met weinig klachten die toch positief getest zijn – bijvoorbeeld zorgverleners – en mensen die geen contact hebben opgenomen met de huisartsenpraktijk, zijn daarom niet terug te vinden in deze cijfers. Ook mensen zonder klachten die wel antistoffen hebben, zijn niet terug te vinden in deze cijfers, aangezien zij zeer waarschijnlijk geen contact hebben gehad met de huisartsenpraktijk. De cijfers worden iedere week bijgewerkt waarbij ook aanvullingen over eerdere weken meegenomen worden. Hierdoor kan het voorkomen dat de cijfers van eerdere factsheets niet exact overeenkomen met een volgende factsheet. De verspreiding van COVID-19 is regionaal zeer verschillend, ook binnen provincies. Daarom zijn de locaties van onze deelnemende huisartsenpraktijken van invloed op de gepresenteerde resultaten.

Methoden vaststellen cijfers COVID-19 en verdenkingen op COVID-19

Voor het samenstellen van deze factsheet baseren we ons op gegevens van zo'n 350 huisartsen aangesloten bij Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn. Wekelijks krijgt het Nivel van deze surveillancepraktijken geanonimiseerde gegevens uit de elektronische medische dossiers. Voor het realiseren van de doelstelling van Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn stelt het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) jaarlijks een subsidie beschikbaar; deze subsidie is onderdeel van de instellingssubsidie van het Nivel.

Doorgaans registreren huisartsen diagnoses via de ICPC-codering. Voor COVID-19 bestaat (nog) geen unieke ICPC-code. Het NHG (Nederlands Huisartsen genootschap) adviseert huisartsen om bepaalde ICPC-codes te gebruiken en in de omschrijving 'COVID-19' of 'verdenking COVID-19' toe te voegen in het opmerkingenveld in de elektronische patiëntendossiers. Deze ICPC-codes en deze toegevoegde omschrijvingen hebben wij gebruikt om te bepalen welke patiënten (klinische bevestigde) COVID-19 of een verdenking op COVID-19 hadden. Klinisch bevestigde COVID-19 betekent dat de huisarts ervan uitgaat dat de patiënt COVID-19 heeft, ofwel omdat een test COVID heeft bewezen, ofwel omdat de huisarts het klinisch beeld typerend vindt voor COVID-19, eventueel in combinatie met omstandigheden (bijv. een huisgenoot met een positieve testuitslag). De reden om deze twee groepen samen te nemen is dat ze niet altijd te onderscheiden zijn op basis van de gegevens in de patiëntendossiers. Bovendien lijken huisartsen goed in staat om op basis van het klinische beeld een onderscheid te maken tussen patiënten met een mogelijke COVID-19-besmetting en een patiënten met een vrijwel zekere COVID-19-besmetting.

De indeling is gemaakt door twee huisartsonderzoekers in samenwerking met de andere onderzoekers van Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn.

Aantallen omgerekend voor heel Nederland

De geobserveerde wekelijkse cijfers van de deelnemende praktijken (aantal gevallen gedeeld door de populatie van de praktijk) zijn gemiddeld per provincie, om rekening te houden met regionale verschillen en het feit dat het aantal deelnemers verschilt tussen provincies. Vervolgens zijn de cijfers omgerekend naar totale aantallen per provincie op basis van het aantal inwoners in de provincie. Tot slot zijn deze schattingen per provincie opgeteld voor heel

Nederland. De schattingen naar leeftijd of geslacht zijn gebaseerd op de aantallen inwoners in de provincies in deze groepen. Bij de schattingen van absolute aantallen wordt rekening gehouden met het feit dat ze op een steekproef zijn gebaseerd; dit wordt weergegeven met betrouwbaarheidsintervallen.

Elke week nieuwe COVID-cijfers

Elke week berekent Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn het aantal patiënten met (klinische bevestigde) COVID-19 en het aantal patiënten met een verdenking op COVID-19 in de afgelopen week berekend. Dit doen we op basis van diagnosecodes ('Acute infectie bovenste luchtwegen', 'Andere infectie(s) luchtwegen', 'Influenza', 'Pneumonie', 'Andere virusziekte(n)', 'Andere infectieziekte', 'Koorts', 'Benauwdheid', 'Hoesten') en aanvullende omschrijvingen van de huisarts die wijzen op COVID-19. Om een grotere precisie te bereiken berekenen we ook de cijfers van de voorgaande weken opnieuw, waarbij we eventueel nagekomen gegevens meenemen.

De geobserveerde wekelijkse cijfers van de deelnemende praktijken (aantal gevallen gedeeld door de populatie van de praktijk) zijn gemiddelden per provincie. Zodoende houden we rekening met regionale verschillen en met het feit dat het aantal deelnemers verschilt per provincies. Vervolgens is daarvan het gemiddelde genomen voor heel Nederland en dat is omgerekend naar het totaal aantal inwoners in Nederland.

Meer weten over corona?

Een overzicht van alle factsheets vindt u bij [Monitor: cijfers COVID-19 in de huisartsenpraktijken](#). Alle informatie over ons corona-onderzoek vindt u op [Corona Actueel](#).

Meer weten over Nivel Surveillance?

Een deel van de huisartsenpraktijken die deelnemen aan Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn, de Nivel Peilstations, neemt monsters af bij een aantal patiënten met griepachtige klachten. Deze worden door het RIVM onderzocht op onder meer SARS-CoV-2. De resultaten zijn te vinden op onze [Surveillance-pagina](#), samen met al onze wekelijkse cijfers over gezondheidsproblemen. Voor meer informatie kunt u een e-mail sturen naar surveillance@nivel.nl.

Contact

Dr. Mariëtte Hooiveld, projectleider Nivel Surveillance, [E] m.hooiveld@nivel.nl, [T] 030 272 9700.

Titelgegevens van deze publicatie

De gegevens uit deze publicatie mogen met de volgende bronvermelding worden gebruikt: Hooiveld M, Hek K, Heins M, Hendriksen J, Bolt E, Weesie Y, Spreeuwenberg P, Korevaar J. Weekcijfers COVID-19-patiënten in de huisartsenpraktijk. Nivel Surveillance. Week 10-25, 2 maart - 21 juni 2020. Utrecht: Nivel, 2020.